

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/227/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204618
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3212204618.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu JUDr. Natálie Čekanovej a JUDr. Ivany Šlesarovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36864421, proti žalovanému Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 10. apríla 2014, č. k. 5C/180/2012-109, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobca uviedol, že majetková škoda a nemajetková ujma vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/1186/2008 spočívajúcom v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodol súd po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 OSP nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 10.04.2013, na ktorom podľa § 101 ods. 2 OSP vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu. Súd prvého stupňa vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa účastníci a ich zástupcovia nedostavili. Z dokazovania vykonaného listinnými dôkazmi mal súd prvého stupňa preukázané, že dňa 12.06.2003 podal žalobca ako oprávnený na podklade exekučného titulu Platobného rozkazu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 9Rob/157/2002-11 zo dňa 15.10.2002 návrh na vykonanie exekúcie na Exekútorskom úrade súdneho exekútora

Bc. Márie Krasňanovej so sídlom v Považskej Bystrici. Exekučné konanie bolo vedené u súdneho exekútora pod spis. zn. EX 731/2003 a na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod spis. zn. 4Er/1186/2008. Exekútor požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 25.06.2003 a dňa 30.06.2003 bolo exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 19.05.2010 doručil exekútor exekučnému súdu návrh na zastavenie exekúcie pre nemajetnosť povinného. Listom zo dňa 02.06.2010 bol oprávnený vyzvaný, aby sa vyjadril k návrhu exekútora na zastavenie exekúcie. Dňa 22.11.2010 bol exekučnému súdu doručený návrh oprávneného na zmenu exekútora. Oprávnený sa k návrhu na zastavenie exekúcie nevyjadril a listom zo dňa 02.12.2010 bol vyzvaný, aby sa vyjadril, či trvá na návrhu na zmenu exekútora. Oprávnený výzvu prevzal dňa 03.12.2010. Listom zo dňa 02.12.2010 bol exekútor vyzvaný, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy predložil exekučný spis. Súdny exekútor predložil spis dňa 07.01.2011. Dňa 27.01.2011 bolo exekučnému súdu doručené

vyjadrenie oprávneného. Oprávnený vo vyjadrení uviedol, že skutočnosť, že povinný v súčasnosti nevlastní žiadny hnutelný či nehnuteľný majetok, nie je dôvodom na zastavenie exekúcie, nakoľko povinný je v produktívnom veku a vzhľadom na jeho vek (27 rokov) je značne pravdepodobné, že v budúcnosti nadobudne určitý majetok, bude zárobkovo činný, alebo bude poberať sociálny dôchodok. Vzhľadom na uvedené oprávnený zotrval na návrhu na zmenu exekútora. Exekučný súd uznesením č. k. 4Er/1186/2008-25 zo dňa 19.03.2012 zamietol návrh exekútora na zastavenie exekúcie a rozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Na základe objednávky žalobcu vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave Znalecký posudok č. 1/2014. Tento súd oboznámil ako listinný dôkaz a zistil z neho, že úlohou znalca bolo určiť výšku majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach, a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými prietahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Pri spracovaní posudku sa vychádzalo zo skutočností, ktoré boli zistené z poskytnutých zadávateľom, pričom podklady boli kontrolované iba po formálnej stránke a vecná stránka obsiahnutá v ekonomických a účtovných výstupoch je garantovaná poskytovateľom informácií. Majetková ujma žalobcu je podľa posudku v každom prípade nesprávneho úradného postupu súdu pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora vo výške 31,68 Eur. Táto pozostáva zo mzdových nákladov vo výške 5,07 eur, nákladov na tlač 5,31 eur, nákladov na úpravu informačného systému vo výške 13,86 eur, nákladov na poštovné vo výške 3,01 Eur a nákladov na telekomunikačné služby vo výške 4,43 eur. Za aplikácie § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu, § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.12.2006, dospel súd prvého stupňa k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Najskôr skúmal, či sú splnené podmienky konania. Uzavrel, že pokiaľ sa žalobca domáha náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. na základe nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v prietahoch v konaní, je daná právomoc a príslušnosť tamojšieho súdu tento nárok vecne posúdiť, prejednať a rozhodnúť o ňom. Námietku žalovaného o nesplnení podmienky predbežného prerokovania nároku vyhodnotil súd prvého stupňa ako nedôvodnú. V tomto prípade ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je odstrániteľný a ktorý bol odstránený tým, že v priebehu konania uplynulo od prijatia žiadosti žalovaným do dňa rozhodnutia súdu viac ako 6 mesiacov a žalovaný v tejto lehote nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojil. Pokiaľ žalovaný namietal procesné nedostatky žaloby, tak je pravdou, že žaloba mala nedostatky, no nie také, aby odôvodňovali postup súdu podľa ustanovenia § 43 ods. 1 OSP. Žalobca uviedol v žalobe rozhodujúce skutočnosti a z označenia veci bolo možné zistiť, z ktorej konkrétnej exekučnej veci svoj nárok odvodzuje. Vykonaným dokazovaním dospel súd prvého stupňa k záveru, že pokiaľ ide o žalobcom tvrdené nerozhodnutie v zákonnej lehote v exekučnom konaní v súvislosti s rozhodovaním o jeho návrhu na zmenu exekútora, tak súd dospel k záveru, že k tomuto došlo. Exekučný poriadok v ust. § 44 ods. 8 stanovoval 30 - dňovú lehotu na rozhodnutie súdu o zmene exekútora od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd rozhodol o návrhu oprávneného po uplynutí tejto lehoty, a to s omeškaním viac ako 13 mesiacov. V súvislosti s rozhodovaním o návrhu oprávneného na zmenu exekútora tak došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu. Napriek nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu, nedodržaniu zákonnej lehoty a prietahoch pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, súd prvého stupňa žalobcovi náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy nepriznal. Žalobca zároveň žiadnym dôkazom nepreukázal a ani nenavrhol žiaden dôkaz na preukázanie priamej príčinnej súvislosti medzi nerozhodnutím exekučného súdu v zákonnej lehote, resp. prietahmi exekučného súdu a majetkovou škodou žalobcu. Časť vyčíslenej majetkovej škody mala žalobcovi vzniknúť administráciou listín a komunikáciou s pôvodným exekútorom a časť na administratívne spracovanie textov v súvislosti s urgenciami exekučného súdu. Žalobca však takéto listiny konkrétne neoznačil, nepredložil a exekučný spis neobsahuje žiadnu urgenciu a ani len žiadosť o informáciu o stave rozhodovania exekučného súdu o návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, bolo by možné ju žalobcovi priznať v prípade, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobca však ani len nenavrhol žiaden dôkaz, ktorý by mal preukázať, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Žalobca náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval aj viacerými rizikami, ktorým boli vystavené jeho oprávnené záujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Uplatnenú nemajetkovú ujmu zdôvodňoval aj negatívnymi pocitmi svojich majiteľov a konateľov, stratou zisku, zánikom podnikateľských plánov a ovplyvnením ďalších podnikateľských postupov

žalobcu. Uvedené zdôvodnenie uplatneného nároku je v súvislosti s označenou exekučnou vecou zjavne neopodstatnené. Žalobca k vzniku škody a výške majetkovej škody nepredložil ani nenavrhol žiadne relevantné dôkazy. Táto škoda nevyplýva ani z pripojeného exekučného spisu, ktorý neobsahuje žiadnu urgenciu ani žiadosť o informáciu o stave rozhodovania exekučného súdu. Konštatoval, že žalobca ako oprávnený v exekučnom konaní zanedbal prevenčnú povinnosť, keď sa žiadnym spôsobom od podania návrhu na zmenu exekútora až do rozhodnutia o návrh nezaujímal. Tvrdené urgencye exekučného súdu žalobca nepreukázal. Zdôraznil, že pokiaľ žalovaný namietal nepreukázanie nároku žalobcu aj z dôvodu nepreukázania skutočností uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení od 01.01.2013, toto ustanovenie nemožno v danej veci aplikovať, keďže žalobca uplatnil svoj nárok skôr, ako toto ustanovenie nadobudlo účinnosť. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení zaoberal znaleckým posudkom č. 1/2013 vypracovaným znalcom doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Sľašťanom, PhD.. Hoci súd prvého stupňa do tohto spisu založil kópiu posudku, vykonanie dôkazu touto listinou nevykonal, pretože nepovažoval za potrebné takýto dôkaz vykonať. Bol vypracovaný na žiadosť žalobcu za účelom zistenia, či je právom EÚ zakázané, aby majetkové spory, v ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, mohli byť rozhodované rozhodcom alebo rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní, pričom takýto posudok nemá význam z hľadiska skutkového zdôvodnenia nároku uplatneného v tomto konaní. Keďže žaloba bola nedôvodná, súd ju v celom rozsahu zamietol, a to bez toho, aby vo veci rozhodoval medzitýmym rozsudkom o právnom základe uplatneného nároku, keďže takýto postup by bol nehospodárny. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 2 O.s.p.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ OSP), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 OSP a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 OSP, I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP, proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo

na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 OSP, mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b OSP. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulu udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé, akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 OSP a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods. 3 OSP aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 OSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 OSP.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, návrh zamietol a žalovanému, ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal z dôvodu, že tieto nešpecifikoval a v konaní mu žiadne nevznikli. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm.

a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Súd prvého stupňa neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak prvostupňový súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil, a aj náležite vyhodnotil (nálezný Ústavného súdu SR sp.zn. III ÚS 36/2010). Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku žalobcu. Rozhodnutie súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako aj záver, ku ktorému na základe týchto premis prvostupňový súd dospel sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne aj spravodlivé.

Čo sa týka jednotlivých odvolacích námietok, odvolací súd nezistil, že by bola žalobcovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca, prípadne, že by súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ani že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd vzal na zreteľ, že v odvolaní vznesená námietka zaujatosti sa týkala všetkých sudcov súdu prvého stupňa. Napriek tomu ale skúmal existenciu dôvodov vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania veci iba vo vzťahu k sudcovi - Mgr. Marekovi Anovčinovi, ktorý podľa rozvrhu práce tohto okresného súdu má predmetnú vec prejednať a rozhodnúť (ďalej len "namietaný sudca"), nakoľko rozhodovacia činnosť ostatných sudcov tohto okresného súdu nie je v tejto veci daná. Námietka odvolateľa o tom, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, preto predstavuje odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p., ktorý treba odlišovať od námietky zaujatosti sudcu. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.).

Ako vyplýva z obsahu spisu súdu prvého stupňa, vec bola pridelená sudcovi Okresného súdu Bánovce nad Bebravou Mgr. Marekovi Anovčinovi. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 23.10.2012, č. k. 19NcC/435/2012-15, rozhodol, že sudca Okresného súdu Bánovce nad Bebravou Mgr. Marek Anovčin, nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tamom súde pod sp. zn. 5C/180/2012. Čo sa týka samotnej námietky ohľadom rozhodovania vylúčeným sudcom, odvolací súd zdôrazňuje, tak ako bolo uvedené už v predchádzajúcom rozhodnutí, dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia žalobcu svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovaného za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vo veci vzhľadom na pomer k veci a účastníkom konania. V konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu.

Dôvodom na pochybnosti o jeho nezaujatosti, nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa tiež namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť návrhu, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v konaní dôsledne postupoval podľa jednotlivých ustanovení O.s.p., preto tvrdenia žalobcu o tom, že nemal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v písomnom vyjadrení, nie sú pravdivé.

Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. bolo spolu s ďalšími procesnými poučeniami právneho zástupcovi žalobcu doručené na samostatnej listine dňa 8.11.2012. Zároveň bolo aj súčasťou každého predvolania na nariadený termín pojednávania, ktorý si právny zástupca žalobcu prevzal, čo vyplýva z obsahu spisu súdu prvého stupňa. Preto neobstojí argumentácia žalobcu o tom, že nebol v konaní riadne poučený v zmysle tohto ustanovenia.

Vyjadrenie žalovaného k návrhu na začatie konania bolo žalobcovi doručené dňa 14.03.2013 spolu s predvolaním na prvý termín pojednávania nariadený na 09.05.2013, pričom termín pojednávania bol následne zrušený z dôvodu potreby rozhodnutia o návrhu žalobcu na prerušenie konania. Tento návrh na prerušenie konania súd prvého stupňa zamietol uznesením zo dňa 29.05.2013, č.k. 5C 180/2012-67, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.02.2014 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/529/2013-87 zo dňa 30.12.2013.

Nie je pravdivé tvrdenie v odvolaní, že súd prvého stupňa prejednal vec v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného postupujúc podľa ustanovenia § 101 ods. 2 OSP, hoci tak urobiť nemohol. Druhý termín pojednávania súd prvého stupňa vytýčil na deň 10.04.2014 a predvolanie žalobcovi doručil dňa 17.02.2014. Na toto pojednávanie sa žalobca nedostavil, neospravedlnil, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie termínu pojednávania. Súd prvého stupňa preto správne vec prejednal v neprítomnosti účastníkov, pretože boli splnené podmienky § 101 ods. 2 O.s.p. a bola dodržaná lehota na prípravu pojednávania. Pretože žaloba a vyjadrenie k žalobe boli účastníkom riadne doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním a žiadneho z nariadených pojednávani sa účastníci konania nezúčastnili, napriek riadne doručeným predvolaniam, nemožno uzavrieť, že by v danej súvislosti žalobcovi bola súdom prvého stupňa odňatá možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného v konaní. Žalobca sa svojvoľne nezúčastnil nariadeného pojednávania, preto neobstojí jeho odvolacia námietka, že sa nemal možnosť vyjadriť k dôkazom, ktoré vykonal súd. Túto možnosť žalobca nevyužil napriek poučeniu podľa ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p.

Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti účastníkov konania a ich zástupcov splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Súdne konanie v predmetnej veci prebehlo pred súdom prvého stupňa s pojednávaním a účastníci konania mali reálnu možnosť predkladať skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým súd prvého stupňa končil dokazovanie. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednania veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku

všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.).

Pokiaľ žalobca vo svojom odvolaní poukázal na to, že napriek jedinečnosti skutkového deja súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje on ako žalobca, odvolací súd zdôrazňuje, že práve skutočnosti uvedené v odvolaní sú z väčšej časti zmätočné a nezakladajú sa na skutkových zisteniach, väčšina odvolacích dôvodov žalobcu sa nevzťahuje na prejednávaný prípad, nezodpovedá skutočnému stavu, ide o cyklostylované návrhy a odvolania. Napríklad odvolací súd zistil, že nie je pravdou tvrdenie žalobcu v odvolaní, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, že sa žalovaný nevyjadril na výzvu súdu k návrhu, že sa vo veci nenariadilo ani neuskutočnilo ústne pojednávanie, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., a pod.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 OSP. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú: výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou, sú upravené zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Vychádzajúc z ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 3 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje, nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie.

V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v konaní vedenom Okresným súdom Bánovce nad Bebravou sp. zn 4 Er 1186/2008 exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prieťahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevyhmáhatelnou a nevykonateľnou.

Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že čo sa týka nesprávneho úradného postupu v dôsledku prieťahov v exekučnom konaní, je nutné konštatovať, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní určuje Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Napriek tomu súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR (I ÚS 27/02, IÚS 197/03, I ÚS 38/04), podľa ktorej dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postupom dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významným prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že dobu od podania žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia súdu o tejto žiadosti nemožno považovať za prieťahy v konaní, ktoré by mohli

viesť k vzniku uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu.

Žalobca, napriek úvodnému všeobecnému uvedeniu odvolacích dôvodov, vo svojom odvolaní neuviedol (nepochybne z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní na súdy), aké konkrétne nedostatky meritórnemu posúdeniu prejednávaneho prípadu, vecnému dôvodu zamietnutia návrhu, vytyka. Uvádza len všeobecné konštatovania (napr. "súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané", "súd úplne ignoroval všetky tvrdenia žalobcu o majetkovej škode z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdavkov na administratívne spracovanie textov urgencií atď."), ktoré uvádzal aj v návrhu. Okrem toho uvedené odvolacie tvrdenie nevyplýva z predmetného rozhodnutia a nezodpovedá ani skutkovým zisteniam ani právnomu hodnoteniu uvedenému v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu. Žalobca v odvolaní nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nepreukázanom naplnení predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu (neexistenciu nesprávneho úradného postupu, škody a príčinnej súvislosti). Rovnako žalobca v odvolaní žiadnou odvolacou námietkou nenapadol hmotnoprávne dôvody zamietnutia návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, pretože následkom nepreukázaného kumulatívneho naplnenia všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu je zamietnutie žaloby žalobcu.

Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s posúdením a hodnotením listinného dôkazu, znaleckého posudku č. 1/2013 vypracovaného znalcom J.. L.. T. ako aj s hodnotením znaleckého posudku č. 1/2014 zo dňa 17.01.2014 vypracovaným Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí vecí, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 10.04.2014 vyhlásil dokazovanie za skončené, odvolací súd v súlade s § 213 ods. 5 O.s.p. nezistil dôvody na doplnenie dokazovania, pre ktoré nebol daný právny základ žalobcom uplatnených nárokov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., tak že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania podľa § 151 ods. 2 OSP nepriznal, pretože žalovaný si trovy odvolacieho konania nevyčísľil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.